

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Katedra českého jazyka a literatury

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
posudek vedoucího práce

Práci předložil – předložila: Bc. Šárka Jiříčková
Název práce: Světová fantasy v četbě pubescentů
Hodnotitel: Mgr. Vladimíra Brčáková

---

1. CÍL PRÁCE:

Cílem diplomové práce (dále jen DP) je charakterizovat fantasy literaturu z aspektu genologického a pomocí dotazníkového šetření zjistit příčinu rostoucí preference daného žánru v četbě pubescentů.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

DP je koncipována na dvě části – teoretickou a empirickou. V první části je fantasy literatura vykládána ve vztahu k obecnějšímu pojmu fantastika a mapována ve svém vývoji. Autorka hledá kořeny, z nichž mýtotvorná literatura vyrostla, a na pozadí zejména intencionálně zaměřených děl vybraných světových autorů pak sleduje její příznačné rysy a žánrové varianty. Ve druhé části se diplomantka pokouší analyzovat výsledky dotazníkového šetření s cílem zdůvodnit popularitu žánru v četbě pubescentů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

DP dodržuje předepsaný rozsah a ctí publikační etiku. Bohužel jsou jí na škodu překlapy (s. 30, 32), syntaktické chyby (s. 30, 39, 52, 59, 60, 69), opakování stejných či podobných slov (s. 14, 23, 25, 27, 42, 44, 58, 59) a monosylaby na konci řádků. Uvedené lapsy snižují kvalitu jinak solidní práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

V teoretické části, v níž se autorka mj. zabývá výkladem zvolených děl (*Hobit*, *Pán prstenů*, *Letopisy Narnie*, *Harry Potter*), kladně hodnotím pokus o psychoanalytický pohled na vyprávěné příběhy. Shodně s diplomantkou konstatujeme, že v Tolkienově díle nejde v první řadě o akční scény a magii, nýbrž o hluboká poselství, jež jsou ukrytá v atraktivní narativitě. Abraham Lincoln řekl: „Chcete-li opravdu poznat (vyzkoušet) charakter člověka, dejte mu moc.“ A Frodo Pytlík je vyvolen právě pro tento typ zkoušky, v níž by však sám – bez svých přátel – nikdy neuspěl. Motiv prstenu v metaforickém podtextu odkazuje k našemu stínu – v tomto případě k závislosti na moci, se kterou se někteří z nás potýkají. Frodo Pytlík má nést (ne vlastnit) prsten, tj. má se stát nositelem moci bez možnosti ji uplatňovat. Autorka motiv stínu rozebírá na příběhu jiné postavy, a to Gandalfa, jenž se v podzemní jeskyni (ne náhodou právě zde, zvolené prostředí symbolizuje hloubky našeho nevědomí) střetává s Balrogem, aby tak nasvítíl (poznal a pochopil) temné stránky svého já (s. 32). Fantasy literatuře je často vyčítáno, že její postavy jsou charakterově typizované. Ale i kladní (schematicky koncipovaní) protagonisté mají, jak vidno, své stíny, se kterými svádí boj, z něhož nakonec vychází morálně posílení a emocionálně vyzrálejší. Z toho vyplývá, že Tolkienovy (ale i Lewisovy) příběhy nabývají iniciačního rázu. Také

postava Harryho Pottera, u které však iniciační proces nelze konstatovat jednoznačně, osciluje mezi dobrem a zlem. Ovšem právě onen vnitřní svár ji zživotňuje a dodává na zajímavosti (s. 52). Diplomantka při rozboru knih sice prokázala dostatečnou fundovanost i interpretační schopnosti, avšak její výklady postrádají ambici hlubších úvah a souvislostí. Některé informace tak zůstávají pouze vyřčené (v rovině popisného pozorování děje), již neokomentované, a tudíž nepropojené s těmi ostatními. Onu výhradu dokládá kupříkladu způsob, jímž je v DP líčen svět Narnie. „I flóra je atypická, stromy v Narnii chodí a mluví“ (s. 40). Ale proč tomu tak je? Proč ve fantasy (mýtotvorné) literatuře dochází k animizaci, personifikaci či hominizaci přírody? Na druhou stranu jiné pasáže potvrzují autorčino porozumění alegorické rovině – především v *Letopisech Narnie*. V empirické části nejvíce oceňuji diplomantčinu snahu zjištěné výsledky nejen popisovat, ale též analyzovat (nejvíce patrné na s. 66).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Zkuste zodpovědět otázku položenou v bodě 4. Proč ve fantasy (mýtotvorné) literatuře dochází k animizaci, personifikaci či hominizaci přírody?

6. NAVRHOVANÉ HODNOCENÍ:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň **velmi dobře**.

Datum: 20. 8. 2014

Podpis:

